

I. Κατάλογοι και μητρώα πραγματογνωμόνων

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Δημοκρατίας της Σλοβενίας τηρεί μητρώο πραγματογνωμόνων.

Το μητρώο αυτό είναι διαθέσιμο στο κοινό εδώ.

Το σλοβενικό δίκαιο δεν παρέχει ορισμό της πραγματογνωμοσύνης. Ωστόσο, γίνεται διάκριση μεταξύ πραγματογνωμοσύνης, πραγματογνωμόνων και νομικών πραγματογνωμόνων.

Δεν περιλαμβάνονται όλοι οι πραγματογνώμονες στο μητρώο – το μητρώο περιλαμβάνει μόνο τους δικαστικούς πραγματογνώμονες. Το μητρώο αποτελείται από 50 κύριες ομάδες και περιλαμβάνει συνολικά περίπου 1000 πραγματογνώμονες.

II. Προσόντα του πραγματογνώμονα

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του σλοβενικού νόμου για τους δικαστικούς πραγματογνώμονες, τους πιστοποιημένους εκτιμητές και τους δικαστικούς διερμηνείς, τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι πραγματογνώμονες για να εγγραφούν στο μητρώο είναι, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

να είναι πολίτες της Δημοκρατίας της Σλοβενίας ή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και να γνωρίζουν πολύ καλά τη σλοβενική γλώσσα,

να μην έχουν καταδικαστεί με απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου για αυτεπαγγέλτως διωκόμενη προμελετημένη αξιόποινη πράξη, η οποία τους καθιστά ηθικά ακατάλληλους για την παροχή γνωμοδότησης πραγματογνωμοσύνης, καθώς θα μπορούσε να εμποδίσει την αμερόληπτη ή επαγγελματική εκτέλεση της εργασίας τους ή να βλάψει τη φήμη του δικαστηρίου,

να διαθέτουν πανεπιστημιακή εκπαίδευση πριν από τη διαδικασία της Μπολόνιας ή να έχουν ολοκληρώσει μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών της διαδικασίας της Μπολόνιας και να διαθέτουν κατάλληλες επαγγελματικές γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες καθώς και πείρα για ένα συγκεκριμένο είδος εξειδικευμένης εργασίας,

να διαθέτουν πείρα έξι ετών στον τομέα στον οποίο επιθυμούν να εργαστούν ως πραγματογνώμονες,

να μην ασκούν δραστηριότητα ασυμβίβαστη με τη δικαστική πραγματογνωμοσύνη.

Το πρόσωπο που επιθυμεί να διοριστεί δικαστικός πραγματογνώμονας υποβάλλει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης την αίτηση διορισμού του ως δικαστικού πραγματογνώμονα, στο προβλεπόμενο έντυπο και βάσει ανοικτής πρόσκλησης. Για να προσδιοριστούν το επίπεδο των γνώσεων, οι πρακτικές δεξιότητες και η πείρα του υποψηφίου, ο υπουργός διατάσσει τη διενέργεια ειδικής δοκιμασίας επάρκειας. Στη συνέχεια, το Υπουργείο εκδίδει απόφαση και ο πραγματογνώμονας ορκίζεται.

Ο πραγματογνώμονας, για να εγγραφεί, δεν χρειάζεται να αποδεχθεί κάποιον κώδικα πρακτικής ή δεοντολογίας.

Υπάρχουν απαιτήσεις για συνεχή επαγγελματική εξέλιξη. Οι δικαστικοί πραγματογνώμονες πρέπει να επικαιροποιούν διαρκώς τις γνώσεις τους και να ενημερώνονται για τις νέες μεθόδους που εφαρμόζονται στο επάγγελμά τους ή να συμμετέχουν σε επιμορφωτικές εκδηλώσεις και σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης που διοργανώνονται από αρμόδια κρατική αρχή, εγκεκριμένο οργανισμό, επαγγελματική ένωση ή άλλον επαγγελματικό φορέα.

Μετά την πάροδο πέντε ετών από την ημερομηνία διορισμού τους και μετά τη λήξη κάθε επιπλέον διαστήματος πέντε ετών, όλοι οι δικαστικοί πραγματογνώμονες υποχρεούνται να υποβάλλουν στο Συμβούλιο Πραγματογνωμόνων αποδεικτικά στοιχεία για τα μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης που παρακολούθησαν τα τελευταία πέντε έτη και το Συμβούλιο Πραγματογνωμόνων επαληθεύει την επάρκειά τους.

Η γενική επαγγελματική εκπαίδευση περιλαμβάνει βασικές γνώσεις για τη συνταγματική οργάνωση της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, την οργάνωση και τη λειτουργία του δικαστικού σώματος, τις δικαστικές διαδικασίες, τους κανόνες απόδειξης, τις νομικές διατάξεις σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δικαστικών πραγματογνωμόνων, των δικαστικών εκτιμητών ή των δικαστικών διερμηνέων, το δίκαιο και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για άλλα θέματα που σχετίζονται με το έργο των δικαστικών πραγματογνωμόνων, των δικαστικών εκτιμητών ή των δικαστικών διερμηνέων.

Η ειδική επαγγελματική εκπαίδευση περιλαμβάνει ειδική εμπειρογνωμοσύνη σε επιμέρους τομείς και υποτομείς εμπειρογνωμοσύνης.

Οι πραγματογνώμονες δεν υποχρεούνται να είναι μέλη επαγγελματικής ένωσης προκειμένου να εγγραφούν στο μητρώο.

Ο πραγματογνώμονας μπορεί να διαγραφεί μόνιμα από το μητρώο από τον υπουργό:

αν το δικαίωμά του να εργάζεται ως πραγματογνώμονας τού αφαιρεθεί οριστικά στο πλαίσιο πειθαρχικής διαδικασίας,

αν ο πραγματογνώμονας υποβάλει γραπτή δήλωση ότι δεν επιθυμεί πλέον να παρέχει γνωμοδοτήσεις δικαστικής πραγματογνωμοσύνης,

σε περίπτωση απόλυσης του πραγματογνώμονα

αν ασκηθεί δίωξη κατά του πραγματογνώμονα για αυτεπαγγέλτως διωκόμενο ποινικό αδίκημα το οποίο επισύρει ποινή φυλάκισης άνω των δύο ετών, οπότε το Υπουργείο αφαιρεί τον εν λόγω πραγματογνώμονα από το δημόσιο τμήμα του καταλόγου το αργότερο τρεις ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία του κοινοποιείται το σχετικό νομικό γεγονός. Η επανεγγραφή στο δημόσιο τμήμα του καταλόγου πραγματοποιείται μετά την εξάλειψη των λόγων της διαγραφής.

III. Αμοιβή των πραγματογνωμόνων

Η αμοιβή των πραγματογνωμόνων που διορίζονται από το δικαστήριο ρυθμίζεται από τον νόμο. Το ύψος της αμοιβής εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τον αριθμό των σελίδων της δικογραφίας, από τον χρόνο που αφιερώθηκε στην έρευνα και την προετοιμασία της ακρόασης, από τό αν χρειάστηκε να συγκεντρωθούν και να εξεταστούν συμπληρωματικά έγγραφα, από το κατά πόσον είναι αναγκαία η διεξαγωγή έρευνας και από την πολυπλοκότητα της υπόθεσης. Εκτός από την αμοιβή, οι πραγματογνώμονες δικαιούνται επιστροφή των δαπανών και των εξόδων τους.

Οι διάδικοι μπορούν να λάβουν νομική συνδρομή προκαθορισμένου ύψους (ευεργέτημα πενίας) για την αμοιβή του πραγματογνώμονα.

Το δικαστήριο ορίζει στην απόφασή του ποιος διάδικος ή ποιοι διάδικοι οφείλουν να καταβάλουν την αμοιβή.

IV. Ευθύνη των πραγματογνωμόνων

Η ευθύνη του πραγματογνώμονα δεν υπόκειται σε ανώτατο όριο καθορισμένο από τον νόμο. Ισχύουν οι γενικές διατάξεις. Οι πραγματογνώμονες δεν υποχρεούνται να καλύπτουν την πιθανή ευθύνη τους μέσω ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης.

V. Πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία της πραγματογνωμοσύνης

Δυστυχώς, η αγγλική έκδοση του νόμου για τους δικαστικούς πραγματογνώμονες, τους πιστοποιημένους εκτιμητές και τους δικαστικούς διερμηνείς δεν είναι διαθέσιμη στο διαδίκτυο.

1. Διορισμός πραγματογνώμωνων

1α. Διορισμός από το δικαστήριο

Το δικαστήριο μπορεί να διορίζει πραγματογνώμονα οποιοδήποτε πρόσωπο θεωρεί κατάλληλο και ικανό. Στις περισσότερες περιπτώσεις, τα δικαστήρια διορίζουν πραγματογνώμονα από το επίσημο μητρώο.

1β. Διορισμός από τους διαδίκους

Οι διάδικοι μπορούν να αμφισβητήσουν τα πορίσματα του πραγματογνώμονα που διορίστηκε από το δικαστήριο και να προσλάβουν πραγματογνώμονα με δικά τους έξοδα για τον σκοπό αυτόν.

2. Διαδικασία

A) Αστική διαδικασία

Οι διάδικοι οφείλουν να παρέχουν λεπτομερείς πληροφορίες, οδηγίες και ερωτήσεις για τον πραγματογνώμονα.

Ο πραγματογνώμονας μπορεί να έλθει σε επαφή με τους διαδίκους, αν αυτό είναι αναγκαίο για τη γνωμοδότησή του.

Το δικαστήριο δεν παρακολουθεί την πρόοδο της έρευνας του πραγματογνώμονα. Ωστόσο, κάθε πραγματογνώμονας οφείλει να ενημερώσει το δικαστήριο αν αναμένει να εκτελέσει τη σχετική εργασία εγκαίρως. Δεν υπάρχει έλεγχος ποιότητας. Τα δικαστήρια δεν δεσμεύονται από τη γνώμη που διατυπώνεται στις εκθέσεις πραγματογνωμοσύνης.

Οι διάδικοι μπορούν να αμφισβητήσουν την έκθεση με δικούς τους ισχυρισμούς ή με την προσκόμιση αντιπραγνωμοσύνης πριν ο δικαστής λάβει απόφαση για την υπόθεση.

Όταν ένας διάδικος ζητά να υποβληθούν πρόσθετες ερωτήσεις ή το δικαστήριο χρειάζεται περισσότερες πληροφορίες, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει να συνταχθεί συμπληρωματική έκθεση.

Το δικαστήριο δεν δεσμεύεται από πραγματογνωμοσύνη, αλλά συνήθως τη λαμβάνει υπόψη του όταν εκδίδει οριστική απόφαση.

1. Έκθεση πραγματογνωμοσύνης

Ο πραγματογνώμονας υποβάλλει την έκθεσή του εγγράφως ή προφορικά, αν το επιθυμεί το δικαστήριο.

Στην τελική έκθεση ο πραγματογνώμονας πρέπει να σχολιάσει τα επιχειρήματα των διαδίκων. Δεν υπάρχει καθορισμένη δομή για την έκθεση ούτε άλλες ειδικές απαιτήσεις τις οποίες πρέπει να τηρούν οι πραγματογνώμονες στην έκθεσή τους.

Ο νόμος για τους δικαστικούς πραγματογνώμονες, τους πιστοποιημένους εκτιμητές και τους δικαστικούς διερμηνείς προβλέπει τη σύνταξη γενικών και ειδικών κατευθυντήριων γραμμών για την κατάρτιση των γνωμοδοτήσεων πραγματογνωμοσύνης, οι οποίες θα δημοσιευθούν στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Οι κατευθυντήριες γραμμές θα εγκριθούν από το Συμβούλιο Πραγματογνώμωνων και θα περιλαμβάνουν ομοιόμορφους κανόνες για τη διάρθρωση των εκθέσεων πραγματογνωμοσύνης και οδηγίες για την κατάρτισή τους. Οι γενικές και ειδικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους τομείς και τους υποτομείς πραγματογνωμοσύνης των δικαστικών πραγματογνώμωνων θα εγκριθούν και θα δημοσιευθούν στον ιστότοπο του Υπουργείου εντός δύο ετών από την έναρξη της εφαρμογής του προαναφερθέντος νόμου (έως την 1 Ιανουαρίου 2021).

2. Ακροαματική διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου

Οι πραγματογνώμονες πρέπει να παρίστανται στην ακροαματική διαδικασία, αν το ζητήσει το δικαστήριο.

B) Λοιπά

Οι άλλες διαδικασίες είναι σε μεγάλο βαθμό όμοιες με την αστική διαδικασία.

Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στην παρούσα ενότητα συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Εξεύρεση πραγματογνώμονα» από σημεία επαφής ανά χώρα που επιλέχθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Εμπειρογνωσίας και Εμπειρογνώμωνων (European Expertise & Experts Institute – EEEI).

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/09/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.